

*Затверджено на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права
від 26.08.2025 р. Протокол №1
зав.кафедри проф.Адамович С.В.*

**Варіанти завдань для індивідуальної роботи студентів
денної форми здобуття освіти
з навчальної дисципліни
«Ораторське мистецтво».**

Індивідуальне завдання є однією з форм самостійної роботи студента, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Одним з видів індивідуальної роботи студентів є підготовка творчо-аналітичного завдання з поданої тематики.. Метою підготовки цього завдання є набуття навичок самостійної роботи з літературними джерелами, критичного аналізу прочитаного матеріалу, формулювання висновків.

Обсяг завдання до 5-ти сторінок (без плану, обов'язково повинен бути список використаних джерел) друкованого тексту (формат А-4, поля: верхнє, нижнє, ліве, праве – 2 см, шрифт Times New Roman № 14, міжрядковий інтервал 1,5)

Студенти повинні визначитися із завданнями і відмітити свій вибір написанням прізвища напроти теми дослідження.

Індивідуальне завдання виконується студентом самостійно з наданням при необхідності консультацій викладачем, такі завдання не є обов'язковими, а виконуються за бажанням студента.

Дану роботу необхідно здати на кафедру (до останнього семінарського заняття) для перевірки. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального завдання – 5 балів.

1. Історія виникнення і розвитку дипломатичного красномовства в Україні?
2. Військове красномовство: види, особливості застосування?
3. Особливості розвитку рекламного красномовства в США і на Україні, які відмінності.
4. Що таке риторика та нериторика?
5. Чому риторика — це юридична дисципліна, і з якими дисциплінами вона споріднена?
6. Що зумовило відродження риторики в ХХст.?
7. З якими науками пов'язана риторика?
8. У чому полягає відмінність риторики, ораторського мистецтва та красномовства?
9. Які є види красномовства?
10. Що таке гомілетика, патристика?
11. У чому полягає специфіка ораторського мистецтва в епоху античності ?

12. "Риторика" Арістотеля та її основні положення.
13. Чому в епоху античності зароджується судова риторика?
14. У чому полягає специфіка ораторського мистецтва з точки зору софістів?
15. Назвіть відомих риторів стародавнього світу(Греція і Рим) і дайте коротку характеристику праць кожного з них.
16. Які праці Цицерона присвячені судовій риторичі і про що в них йдеться?
17. Чому Цицерон вважається одним з основоположників судового ораторського мистецтва, судової риторики?
18. Що вважав Цицерон найбільш важливим для оратора?
19. Що таке філіпка (ерістика, софістика)?
20. Що таке інвенція, диспозиція, елокуція, меморію, акцію, логос, пафос, етос?
21. У чому полягає специфіка розвитку ораторського мистецтва та риторики в епоху Середніх віків?
22. Що ви можете сказати про специфіку розвитку ораторського мистецтва та риторики в епоху Відродження?
23. Що ви можете сказати про розвиток риторики в Україні в XVII—XVIIIст.
24. Що ви можете сказати про викладання риторики в Києво-Могилянській академії?
25. Що ви можете сказати про Феофана Прокоповича як видатного теоретика риторики?
26. Що спричинило занепад риторики в кінці XVIII на початку XIX ст?
27. Кого з визначних судових ораторів XIX ст. ви знаєте?
28. У чому полягає специфіка судової риторики після судової реформи 1864р?
29. Хто такий Сергій Андрієвський і які твори він написав?
30. Хто такий Анатолій Коні та який внесок він зробив в розвиток судової риторики? Які його твори ви знаєте?
31. Що ви можете сказати про В.О.Ключевського як теоретика риторики?
32. Кого з визначних ораторів XX ст. ви знаєте?
33. Нюрнберзький процес і розвиток судового ораторського мистецтва в XX ст.
34. Інститут Живого слова: історія виникнення.
35. Історія створення інституту присяжних в Англії та США.
36. Вимоги та види адвокатів після реформи 1864р. в Україні.
37. Що таке мовна особистість ратора?
38. Види жестів, яке значення вони мають для судового оратора?
39. Що таке етика судового ратора?
40. У чому полягає естетика та культура судової промови?
41. Чому слово—це вчинок? Як співвідноситься норма і слово?
42. У чому полягає відмінність усного та письмового мовлення?
43. Які існують функціональні стилі та чим вони характеризуються?
44. У чому полягає відмінність спонтанної промови в офіційній обстановці та побутовій?
45. Що таке техніка мовлення? її ознаки.

46. Що таке логічність викладу? Послідовність?
47. Що таке варіативність логіки виступу?
48. Особливості індукції, дедукції, аналогії, правила їх застосування.
49. Які ви знаєте види(типи) дихання ?
50. Які відмінності між активною і пасивною лексикою?
51. Що таке виразність мовлення? Чим вона досягається?
52. Що таке пауза та специфіка її застосування? Різновиди пауз.
53. Що таке наголос та специфіка його застосування. Різновиди наголосу.
54. Чим забезпечується логічність мовлення?
55. Що таке закон виключеного третього?
56. Що таке закон достатнього обґрунтування?
57. Яке значення формальної логіки для судового риторика?
58. Що таке дискретність та лінійність тексту?
59. Як слід починати виступ?
60. Як- слід закінчувати виступ?
61. Як повинні співвідноситись структурно основна та заключна частини промови?
62. Що таке мататекстовий рівень?
63. Яке значення для риторика мають жести, міміка, положення тіла?
64. Що таке логічність схеми та моделі і їх місце при підготовці до виступу у суді?
65. Як рекомендується збирати матеріал при підготовці до виступу.
66. Як рекомендується групувати різні джерела доказів?
67. Які переваги риторика дають тези судової промови?
68. Як будувати тези судової промови?
69. Як можна робити виклад фабули кримінальної справи?
70. Що таке систематичний та хронологічний виклад справи? .
71. Який зміст репліки і правила проголошення репліки?
72. Що таке кульмінація промови? її місце в промові.
73. Що таке розгорнутий та згорнутий висновок?
74. Що таке захисна промова і чим визначається її зміст?
75. У чому полягає засіб адресації?
76. У якій послідовності рекомендується робити аналіз доказів ?
77. Як слід починати та закінчувати виступ?
78. Що таке риторичне запитання і в чому полягає його специфіка?
79. У чому полягає зміст такого риторського прийому, як запитально-відповідальна форма?
80. Хто бере участь у судових дебатах у кримінальному процесі?
81. Хто бере участь у судових дебатах у цивільному процесі?
82. У чому полягає специфіка змісту промови державного обвинувачувача, громадського обвинувачувача, цивільного обвинувачувача, цивільного позивача і цивільного відповідача?
83. Який зміст судової промови громадського захисника та на що вона спрямована?
84. Що таке репліка та її призначення?

85. Що таке комунікативна функція судової промови і в чому вона полягає?
86. Що таке інформативна функція промови і в чому вона полягає?
87. Що таке прагматична функція промови і в чому вона полягає?
88. У чому полягає психологічна засада судової промови?
89. Що дає звернення ритор до аудиторії з запитанням?
90. Що дає зміна темпу промови та модуляція голосу?
91. Що таке акцентування та фігури виділення? Правила застосування.
92. Які основні питання повинен з'ясувати для себе ритор, готуючись до виступу?
93. Що таке загальнолітературна, спеціальна та нелітературна лексика?
94. З яких етапів складається підготовка судової промови?
95. Як перебороти ритору хвилювання в суді?
96. Умови правильного дихання під час виступу та при підготовці до виступу.
97. Що таке наглядове провадження та адвокатське досє?
98. Прочитайте промову А.А.Александрова на захист Віри Засулич- виділіть в ній засоби, які сприяють переконливості промови, визначте форму промови.
99. Промова Р.Руденка на Нюрнбернському процесі- її значення для історії та ораторського мистецтва.
100. Діалогічні жанри в українському телевізійному мовленні.
101. Види жестів, яке значення вони мають для судового оратора?
102. Що таке етика судового ритор?
103. У якій послідовності рекомендується робити аналіз доказів ?
104. Як слід починати та закінчувати виступ?
105. Що таке риторичне запитання і в чому полягає його специфіка?
106. Що дає звернення ритор до аудиторії з запитанням?
107. Що дає зміна темпу промови та модуляція голосу?
108. Як рекомендується групувати різні джерела доказів?
109. Які переваги ритору дають тези судової промови?
110. Історія створення інституту присяжних в Англії та США.
111. Вимоги та види адвокатів після реформи 1864р. в Україні.
112. Що таке мовна особистість ритор?
113. Порядок звернення до Європейського суду по правам людини в Страсбурзі(Франція).
114. Які справи розглядає Міжнародний суд ООН в Гаазі (Нідерланди).
115. Дати характеристику Європейській конвенції по захисту прав людини і основоположних свобод (1953р.).
116. Що таке загальнолітературна, спеціальна та нелітературна лексика?
117. З яких етапів складається підготовка судової промови?
118. Хто такий Анатолій Коні та який внесок він зробив в розвиток судової риторики? Які його твори ви знаєте?
119. Що ви можете сказати про В.О.Ключевського як теоретика риторики?

120. Охарактеризувати судовий процес над Альфредом Дрейфусом (1894р., Франція).
121. Який зміст репліки і правила проголошення репліки?
122. Що таке кульмінація промови? її місце в промові.
123. Дати характеристику судовому процесу над учасниками, які брали участь в операції «Валькірія» проти Гітлера.
124. Що таке розгорнутий та згорнутий висновок?
125. Що таке захисна промова і чим визначається її зміст?
126. У чому полягає засіб адресації?
127. Судовий процес над Адольфом Ейхманом (1960р., Ізраїль)
128. Які основні питання повинен з'ясувати для себе ритор, готуючись до виступу?
129. У чому полягає засіб адресації?
130. Умови правильного дихання під час виступу та при підготовці до виступу.

Розробила
к.ю.н., доцент

Питльована В.П.